

002
ΚΛΣ
ΣΤ2Α
1033

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

ΕΠ. Γ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

Ἀλφάβητάριο

Μέρος Α'

ΕΔΚΟΣΕΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

Δοκ. Επαγωγ. 1918

Δοκ. Επαγωγ. 1918

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Ἀθήναι

Ἐκδότης: Π. Παναγιώτου

1918

ΕΠ. Γ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ

ΣΤ 69 ΠΔΡ
Παπαμιχαήλ ΣΤ

ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΕΚΔ. 4

ΕΔΚΟΣΕΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

* Δριθ. Γραμμ. Διαφορικός 38639
* Δριθ. * Δδ. Γραμμ. Κωδικοποιήσ. 271
Εξ. 10/10/1919

ΤΙΣΗ ΔΕΙΤΑ 60

Καταχωρήσθη εν τῷ βιβλίῳ Διαφορῶν

αριθ. 593 τῆς 1919

ΑΘΗΝΑΙ 1918

ΕΚΔΟΤΗΣ Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΣ

ΣΤΑΔΙΟΥ 56

002
ΚΛΕ
ΕΤΒΑ
1033

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ

ΤΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ

Ἄριθ. 26245

Πρὸς

τὸν κ. Δημήτριον Δημητράκον, βιβλιοκδότην.

Γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι τὸ Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 104 πράξεως αὐτοῦ τῆς 31 Αὐγούστου ἐ. ἔ. ἐνέκρινε τὸ ὑφ' ὑμῶν ἐν χειρογράφῳ ὑποβληθὲν πρὸς κρίσιν Ἀλφαβητάριον Α' τάξεως τοῦ Δημοτικοῦ σχολείου ὑπὸ Ε. Γ. Παπαμιχαήλ ὑπὸ τὸν ὄρον, ὅπως πρὸ τῆς ἐκτύπώσεως αὐτοῦ συμμορφωθῆτε πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ εἰρημέ-
νου Συμβουλίου ὑποδειχθησόμενα ὑμῖν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Σεπτεμβρίου 1917.

Κατ' ἐντολὴν τοῦ Ὑπουργοῦ

Ἄ. τμηματάρχης τοῦ Γ' τμήματος
Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

1. μάνα.

μ, α, ν.

μά να.

μάνα.

2. νάνι.

ι.

νά νι. νι νι.

νάνι! νάνι! νινί!

3. παπί.

π.

πα πύ πύ πα.
παπί. πύ! πύ! πύ! παπί.
νά μάνα, παπί! νά πίπα!

4. πίτα.

τ.

πί τα, μά. τί
νά μάνα, πίτα! μά τί πίτα

5.

τόπι.

0.

τόπι, ποπό τόπι από πανί.

τό παπί πατᾶ.

τόπι τὸ τόπι. ποπό! τόπι!

ἀπό τί; τόπι ἀπό πανί! μάνα, τὸ
τόπι; νά το!

τί πατᾶ τὸ παπί; τὸ παπί πατᾶ
τὸ τόπι.

6. Ζῶα.

ζ, ω.

ζῶ α. ζῶ ο. μό να. μα ζί.
ζῶα. τὰ ζῶα. ζῶο. τὸ ζῶο.
νά τὸ ζῶο. νὰ τὰ ζῶα!
τὰ ζῶα; νὰ τὰ ζῶα μαζί!!

7. Ζώνη.

η.

ζώ νη. ἦ. τή. ζώ νω. ζη τῶ.
ζή τω! μῆ. πο νῶ.
ζώνη. ἡ ζώνη. μία ζώνη, μὰ τί
ζώνη! ζώνη ἀπὸ πανί! ζώνω

τὴ ζώνη, μὰ νὰ μὴ πονῶ. Ζητῶ
τὴ ζώνη.
μαμά, ζήτω! νὰ ἡ ζώνη!

8. ρίζα.

ρ.

ρίζα. ὦ ρα.
τῶ ρα. πὰ ω
νὰ πά ρω. Ζητᾶ
νὰ πά ρη.
ρίζα. ἡ ρίζα.
νὰ ἡ ρίζα. ὦ!
ὦ! μία ρίζα!
ὦρα τώρα ζητῶ
μία ρίζα.
νὰ πά ρω τώρα
μία ρίζα;

τὸ ζῶο ζητᾶ νὰ πάρῃ μία ρίζα.
μαμά, τί νὰ πάω νὰ πάρω; μία
ρίζα.

νὰ πάρω τώρα τὸ τόπι; ὦ! νὰ το!

9. ρύζι.

υ.

ρύζι. τυρί. ζυμαρί.

ρύζι. τὸ ρύζι. νὰ τὸ ρύζι! τυρί.
τὸ τυρί, νὰ τὸ τυρί! ζυμαρί. τὸ ζυμαρί.
νὰ τὸ ζυμαρί.

ζητῶ νὰ πάρω ρύζι.

μαμά, μία πίτα, μὰ τί πίτα! ἀπὸ τί;
πίτα ἀπὸ τυρί, ρύζι, ζυμαρί.

10. μῆλο.

λ.

μῆλο. μῆλα. ὄλο. ὄλα.

μυρίζω. μαζώνω.

μῆλο. τὸ μῆλο. τὰ μῆλα. ὦ! ὦ! νὰ
τὰ μῆλα! μυρίζω τὸ μῆλο. μαζώνω τὰ
μῆλα.

μαμά, νὰ μαζώνω τώρα τὰ μῆλα;
ὄλα τὰ μῆλα μαζί.

μαμά, νὰ πάρω ὄλο τὸ μῆλο;
νάτο ὄλο

11. μέλι.

Ε.

μέλι. έλα πάρε. μητέρα
πίνω ένα ποτήρι νερό
πήρε. πάρε.
τυρί. πάμε να πάρουμε
πολύ.

μέλι, τὸ μέλι, ὦ τί μέλι
μητέρα, να πάρω μέλι;
έλα πάρε μέλι με νερό.
τώρα πίνω ένα ποτήρι νερό με μέλι.
πάρε τυρί με μέλι.
ή μητέρα πήρε τὸ μέλι.
έλα να πάμε να πάρουμε πολύ μέλι.

12. θυμάρι.

θ.

θυμάρι. θά μάθω.
θέλω μέλι.

θυμάρι. τὸ θυμάρι. νὰ ἔνα θυμάρι
μὲ τὴ ρίζα. μυρίζω θυμάρι.
θά μάθω νὰ μαζώνω θυμάρι.
θέλω μέλι ἀπὸ θυμάρι.

13. σιτάρι.

σ.

σι τάρι. μα σῶ. ὦ μό.

θά θερίσω. σα ρώνω ἄ λώνι.

σάρωμα. θά μάσω σωρό.

θά ἄλέσω σέ μύλο.

σιτάρι. τὸ σιτάρι. μα σῶ ὦμό σιτάρι.

θά θερίσω τὸ σιτάρι. με τί; θά τὸ πάω

σὲ ἄλώνι. τώρα σαρώνω τὸ ἄλώνι με σάρωμα

ἀπὸ θυμάρι. τώρα θά μάσω τὸ σιτάρι.

τώρα θά πάρω τὸ σιτάρι νὰ πάω σὲ

μύλο νὰ τὸ ἄλέσω.

14. μηλιά.

ια.

μηλιά. πε τῶ λιθάρι ἄ πᾶνω.
πόσα. τόσα. ἄλλο. πότε θά
μάσωμε; μιὰ μηλιά.

μηλιά. ή μηλιά. νά μιὰ μηλιά μέ μῆλα!
μητέρα, πότε θά μάσωμε τὰ μῆλα;
ώρα νά τὰ μάσωμε δλα.

πετῶ λιθάρι σέ μηλιά; ποτέ!

μηλιά! μηλιά! θέλω μῆλα!

μῆλα; νά τα! ἔλα ἀπάνω πάρε.

πόσα;

νά, τόσα! ἓνα! ἄλλο ἓνα! ἄλλο ἓνα!

ὦ! ὦ! τί μῆλα! σὰ μέλι!

15. πάπια.

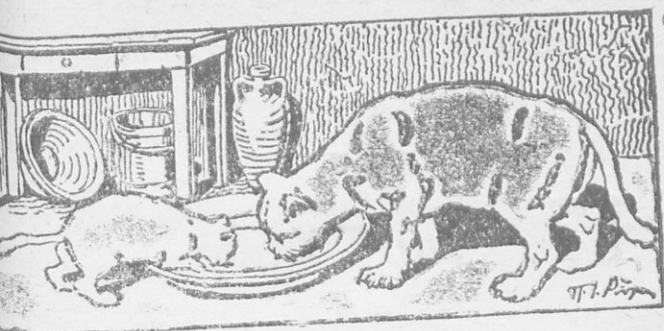
πάπια. παπιά. ἐν νιά.

ζῆ μέσα σέ νερά. νά πάη.

πάπια. ή πάπια. νά ή πάπια μέ παπιά!
πόσα; ἐννιά παπιά, δλα ἓνα ἓνα!

ή πάπια ζῆ μέσα σέ νερά.

τώρα ή πάπια πῆρε τὰ παπιά νά πάη
μέσα σέ νερά.

16. γάτα.

γ.

γάτα, γατί, γατιά.

γιατί. λίγο γάλα.

μιά γόπα. έγω άγαπώ.

άπιη. πιάτο γεμάτο γάλα.

γάτα. ή γάτα. νά μιά γάτα μέ γατιά! τί
γατιά! ή γάτα! τί μύτη!

«νιάο! νιάο!» ή γάτα. γιατί; τί ζητᾶ; ζητᾶ
λίγο γάλα. τί άλλο; μιά γόπα.

νά τη τώρα ή γάτα πήρε μιά γόπα.

ή γάτα πατᾶ άπαλά άπαλά.

ἐγὼ ἀγαπῶ ἓνα γατί. τὸ ποτίζω γάλα.
νά το. τώρα θὰ πιῆ ἓνα πιάτο γεμάτο γάλα
θὰ τὸ πιῆ λίγο λίγο.

17. φῶτα.

φ.

φῶ τα. φο ρά. φέ ρε φῶ τα.
νά φα με.

φῶτα. τὰ φῶτα, νὰ φῶτα μιὰ φορά!
νά σάλα μιὰ φορά μὲ τόσα φῶτα! φέρε
ἀπάνω ἄλλα φῶτα. νὰ τὰ φῶτα! ἐλάτε τώρα
νά φαμε.

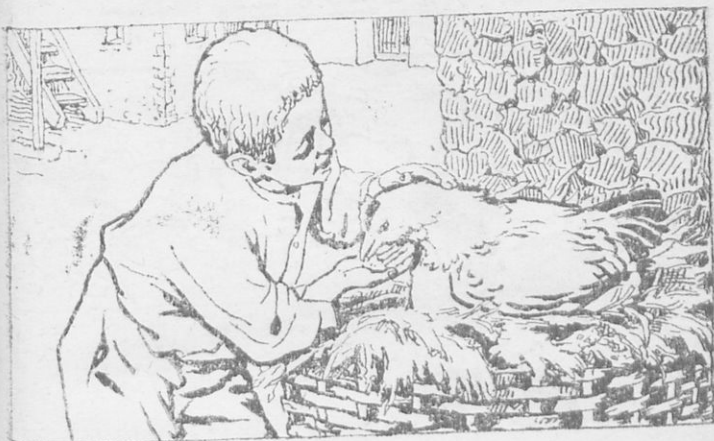
18. δαδί.

δ.

δα δι σω ρό. δί νω. λά δι.
ἔ δω σα δῶ ρα.

δαδί. τὸ δαδί. νὰ τὸ δαδί σωρὸ.

δίνω δαδί να πάρω λάδι;
έδωσα δώρα, δαδί, λάδι για φώτα.

19. κότα.

κ.

κότα καλή. κάθισε σε κοφί-
νι μαλακά. σέλινο. καρότο.
κότα. ή κότα. να μιὰ καλή κότα! τί μύτη!
τί μάτι!

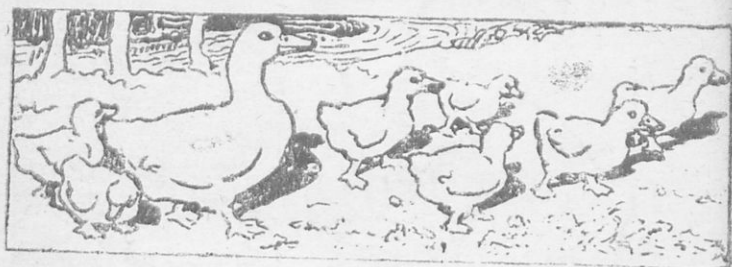
«κακακά! κακακά!» ή καλή κότα. γιατί να
φωναζή; κάθισε μέσα σε κοφίνι μαλακά μαλακά.

ΠΑΠΑΜΙΧΑΗΛ, ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ Α,

2

Θά δώσω νά φάη σιτάρι, σέλινο, καρότο
νά πιῆ νερό λίγο λίγο.

ἀγαπᾶ ἡ κότα τὴ γάτα ; ποτέ ! γιατί ;

20. χῆνα.

χ.

χῆ να. χη νά κια. ἔ χω. ὄ χι.
θά χά σω. χα ρά. λά χα να.
χη νά κι.

χῆνα. ἡ χῆνα. νά ἡ χῆνα μέ τα χηνάκια !
νά ἕνα χηνάκι !

μητέρα, θέλω νά ἔχω μιὰ χῆνα.

πολὺ καλά γιατί ὄχι ; τί θά χάσω ; θά
δώσω δυὸ παπιά νά πάρω μιὰ χῆνα.

τί χαρά ! τί χαρά ! θά ἔχω μιὰ χῆνα !

χῆνα ! χῆνα ! θά λέω, ἔλα δῶ φάγε λάχανα
λίγο σέλινο, λίγο καρότο.

21. ψάρι.

Ψ.

ψάρι. ψάρια. ψαρά. ψητό. ψωμί.
ψώ.

ψάρι. τὸ ψάρι. τὰ ψάρια.

ψάρια ! ψάρια ! καλά ψάρια !

φαρά, θέλω ένα καλό ψάρι.

έχω ένα ψάρι μιὰ όκά.

πολύ καλά· θά τò πάρω.

τί θά τò κάμωμε, μητέρα, τόσο μεγάλο ψάρι ;

• θά τò κάμω ψητό.

έφαγα πολύ· ψωμί, ψάρι ψητό, τυρί, σūκα.
τώρα διψώ πολύ· θά πιώ νερό. τί άλλο ; τί-
ποτα !

22. Ξύλα.

Ξ.

Ξύλα. Ξύλο. λοξά. ξερά. Ξινάρι.

Ξύλα. τὰ ξύλα. τò ξύλο. θά πάω νά κόψω Ξύλα.
θά κάμω ένα ξύλινο γεφύρι· για νά γίνη τò γε-
φύρι, μερικά Ξύλα θά πᾶνε ίσια, άλλα θά πᾶνε
λοξά.

φέρε Ξύλα ξερά νά ανάψω φωτιά νά ψήσω
τò ψάρι.

θέλω ένα ίσιο Ξύλο για τò Ξινάρι.

23. ἥλιος

ς.

ἥ λ ι ο ς. ὤ ς. ἄ ς. μ η λ ι έ ς. σ υ κ ι έ ς.
κε ρ α σ ι έ ς. φ ω λ ι έ ς.

ἥλιος· ὁ ἥλιος. νὰ ὁ ἥλιος! ἔφεξε; τώρα;
ἔφεξε πέρα ὡς πέρα. νὰ ὁ ἥλιος ψηλά!
τί χαρά, ζήτω ὁ ἥλιος! ἄς, πᾶμε σὲ ἐξοχή
νὰ δῶ μηλιές, συκιές, κερασιές.
τώρα ὁ ἥλιος ἔπεσε· ἄς πᾶμε πίσω.
τὰ ζῶα τώρα πᾶνε μέσα σὲ φωλιές.

24. ἄνθη.

ἄ ν θ η. θὰ δια λέ ξω ἄ ρ κε τά.
νὰ ἔ ρ θ η.

ἄνθη. τὰ ἄνθη. ἀγαπῶ πολὺ τὰ ἄνθη.
μυρίζω τὰ ἄνθη. νά, τώρα ποτίζω τὰ ἄνθη.
θὰ διαλέξω τώρα ἀρκετὰ ἄνθη, θὰ τὰ δέσω
νὰ ἔρθη ἡ μητέρα νὰ τὰ πάρη.

25. εἰκόνα

ΕΙ=Ι.

εἰ κό να. ἐ κεῖ. εἶ χα με. τὴν εἶ-
δα. ἀ λή θεια. ἡ θειά. ἔ χει φέ ρει ὁ
θεῖ ος.

εἰκόνα. ἡ εἰκόνα.

ἡ μητέρα πῆρε μιὰ εἰκόνα.

ὦ! θέλω νὰ δῶ τὴν εἰκόνα!

ἔλα πᾶμε· νὰ τὴν ἐκεῖ ψηλά!

εἶχαμε μιὰ φορά μιὰν ἴδια εἰκόνα· τὴν εἶδα.
ἦταν πολὺ καλὴ· ἀλήθεια, ἦταν ἴδια!

ἡ θειά ἔχει μιὰ εἰκόνα μὲ ἄνθη γύρω γύρω
τὴν ἔχει φέρει ὁ θεῖος ἀπὸ τὸ ταξίδι.

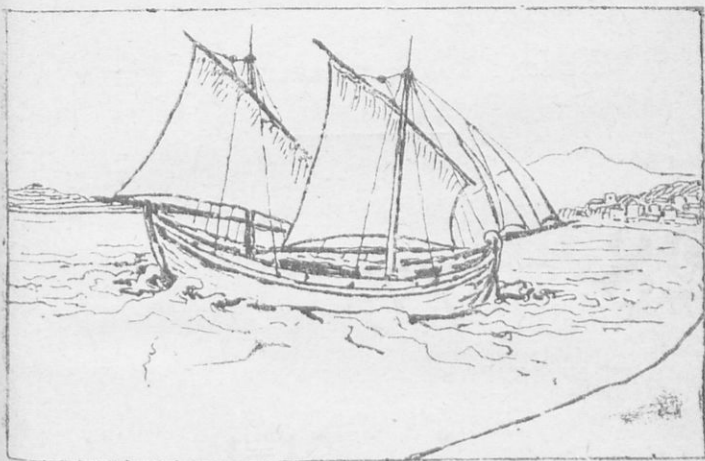
26. αἷμα

ΑΙ=Ε

αἷ μα. παι δί. μα γαί ρι. παί ζω.
ἔ παι ξα. καί ει.

αἷμα. τὸ αἷμα. πόπο! πόπο! αἷμα!
γιατί κακὸ παιδί;

έπαιξα με τὸ μαχαίρι καὶ ἔκοψα τὸ χέρι.
ὦ! πόσο με πονεῖ! πόσο με καίει!
ἐλα νὰ δέσω τὸ χέρι νὰ πάψῃ τὸ αἷμα.
παίζω πιά με μαχαίρι; ὄχι! ποτέ!

27. καίχι.

αἷ.

καίχι. λεῖμόνια.

καίχι. τὸ καίχι. νὰ τὸ λιμάνι! νὰ καὶ κεῖ
μέσα τὸ καίχι!

τὸ καῖκι πῆρε μῆλα, σῦκα, κυδώνια, ροδάκινα,
πεπόνια σὲ κοφίνια.

τώρα τὸ καῖκι μὲ τὰ πανιά θὰ πάη για
γιαλὸ νὰ φέρη σιτάρι.

νά το πάλι τὸ καῖκι! τί θὰ πάρη τώρα; σέλινο
καρότα, ραπάνια.

τί θὰ φέρη; πανιά, ρύζια, καφέ, σίδερα.

28. τοῖχος.

ΟΙ=Ι

τοῖχος. ὅλοι οἱ δικοί μας τοῖχοι

τοῖχος. ὁ τοῖχος. ἂν ἕνας ψηλὸς τοῖχος
τὸν τοῖχο τὸν ἔκαμε ὁ πατέρας ἀπὸ μεγάλα λιθάρια
γιὰ τὸν τοῖχο ἔφερα καὶ ἐγὼ μερικὰ λιθάρια
ὅλοι οἱ τοῖχοι οἱ δικοί μας εἶναι ἀπὸ λιθάρια.

29. ροϊδιά.

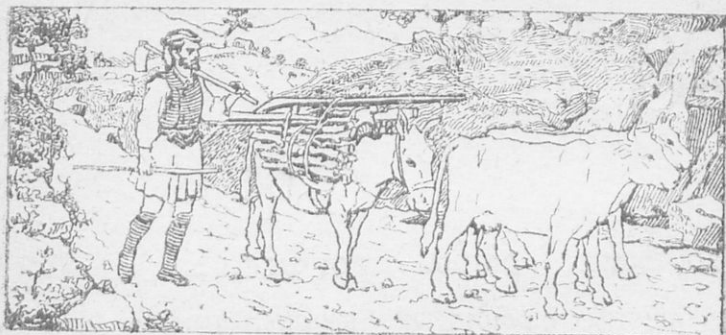
οἱ

ροῖ διά. ροῖδα. ροῖδιές.

ροῖδιά. ἡ ροῖδιά. νά, παιδιά, ἡ ροῖδιά μας γεμάτη ροῖδα! ὦ! πόσο ὠραία εἶναι ἡ ροῖδιά γεμάτη ροῖδα! ἀλήθεια! μὰ πὶο ὠραία εἶναι ἡ ροῖδιά τὴν ἀνοιξη, γεμάτη κόκκινα ἀνθη. ἔχομε καὶ ἄλλο περιθῶλι· ἐκεῖ ἔχομε πολλές ροῖδιές.

ἡ μητέρα σὲ λίγο θὰ μάση τὰ ροῖδα· θὰ τὰ δέση δυὸ δυὸ μαζί, νὰ τὰ φυλάξη γιὰ τὸ χειμῶνα.

Ξέρετε πόσα ροῖδα παίρνει κανεὶς μὲ μιὰ δεκάρα; μὲ μιὰ δεκάρα παίρνομε δυὸ ροῖδα. γιὰ δέκα ροῖδα πόσες δεκάρες θὰ δώσωμε; γιατί;

30. βόδι.

β

βόδι. βόδια. βίκος. ρόβη.

βόδι. τὸ βόδι. τὰ βόδια. νὰ τὸ ἕνα βόδι, νὰ καὶ τὸ ἄλλο! νὰ τὸ βόδι μας μὲ τὰ παχιά χεῖλια, τὰ ἡμερα μεγάλα μάτια, τὰ ψηλά κέρατα.

ἔμεῖς ἔχομε δυὸ βόδια. μὲ τὰ βόδια μας ὁ πατέρας ὀργώνει τὰ χωράφια μας.

τὸ δειλινὸ τὰ βόδια μας θὰ φᾶνε ἀρκετά, βίκο, ρόβη, ἄχυρα.

31. κοῦκος.

ΟΥ.

κοῦκος. δὲν ἀκοῦτε; βου νό. οὐ-
ρα νόσ. ἔχουν. βου ί ζει. που λιά
κε λαη δοῦν. λου λού δια μυ ρί ζουν.

κοῦκος, ὁ κοῦκος. νά ὁ κοῦκος, παιδιά! ζήτω
ἦρθε ἡ ἀνοιξη! δὲν ἀκοῦτε! «κούκου!» «κούκου!»
βαθιά ἀπὸ δάσος φωνάζει ὁ κοῦκος· τὸν ἀκοῦτε!
«κούκου, κούκου».

ἐγώ, παιδιά, θά ἀνεβῶ τὸ βουνό νά δῶ τὸν
κοῦκο· ποιὸς θά ἔρθη μαζί μου;

ὄλοι θά πᾶμε· ἐκεῖ ψηλά ὁ οὐρανὸς εἶναι πιὸ
γαλάζιος, ὁ ἀέρας βουίζει, τὰ πουλιά κελαηδοῦν,
τὰ λουλούδια μυρίζουν, καὶ ὁ κοῦκος ἀδιάκοπα κε-
λαηδεῖ «κούκου! κούκου! κούκου!»

32. άμμουδιά.

άμ μου διά τής θά λασ σας.
ά δερ φός. βαρ κοϋ λες. χαρ τί. θά
έρ θουν πολ λά παι διά.

άμμουδιά. ή άμμουδιά. τί ώραία που είναι
άμμουδιά τής θάλασσας! τώρα που ήρθε ή άνοιξη
έγώ και ό άδερφός μου θά πάμε σε άμμουδιά
έκει θά παίξωμε, θά κάμωμε βαρκοϋλες από
χαρτί να τις βάλωμε σε νερό. θά έρθουν μαζί μα

και άλλα πολλά παιδιά. θέλετε νι μάθετε, ποιὰ
είναι τὰ παιδιά που παίζουμε; θὰ σᾶς τὰ πῶ.

33 οΟ. θΘ. βΒ. ρΡ.

Ὁ θωνας. Θώμη. Βασιλάκης.
Ροδόπη.

Θὰ σᾶς πῶ με ποιὰ παιδιά παίζουμε με τὴ
Θώμη, τὴ Ροδόπη, τὸν Ὁθωνα καὶ τὸ Βασιλάκη
τὰ ξαδέρφια μας. Ἡ Θώμη, ἡ Ροδόπη καὶ ἐγὼ
κάνουμε φωμάκια ἀπὸ ἄμμο. Ὁ ἀδερφός μου, ὁ
Ὁθωνας καὶ ὁ Βασιλάκης παίζουν τὸ κυνηγητό.

34 κ Κ. χ Χ. τ Τ. ψ Ψ.

Κικὴ Χωραφά. Τα σούλα Ψαρά.

Καμιά φορά ἡ Ροδόπη δὲν ἔρχεται, μὲ ποτὲ
δὲ λείπουν οἱ φίλες μου, ἡ Κικὴ τοῦ Χωραφά
καὶ ἡ Τασούλα τοῦ Ψαρά. Τῆς Κικῆς τῆς ἀρέσει
πολὺ ὁ χορός. Ἡ Τασούλα ξέρει νὰ κάνει ἀπὸ
ἄμμο φούρνους.

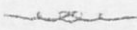
35. ιΙ. πΠ. εΕ.

φΦ. υΥ.

Ίάσονας και Πόπη του Βάρδα.

Ελένη, Φοφώ και Τάκης του Ρήγα.

Υγεία και χαρά ἔχομε ὅταν παίζωμε σέ ἀμμουδιά. Ἐχομε και ἄλλους φίλους, τὸν Ίάσονα και τὴν Πόπη του Βάρδα και τὴν Ἐλένη, τὴ Φοφώ και τὸν Τάκη του Ρήγα.

36. γΓ. ηΗ. λΛ.

δΔ. αΑ. νΝ. μΜ.

Γεώργος και Ἡλίας του Δήμα.

Ἄννα, Νίκος και Μίμης του Λάρα.

Ὁ Γεώργος και ὁ Ἡλίας του Δήμα, ἡ Ἄννα, ὁ Νίκος και ὁ Μίμης του Λάρα εἶναι φίλοι μας. Πηγαίνουν και παίζουν σέ ἄλλο μέρος. Κάποτε ὁμοως παίζουν και μαζί μας.

37. σςΣ. ζΖ. ξεΞ. ωΩ.

Ζωή Μαρίνου. Σοφία Ξανθοῦ.

Ὁραῖα περνοῦμε, ὅταν ἔρχεται ἡ Ζωή τοῦ Μαρίνου μετὰ τὴν ξαδέρφη της, τὴ Σοφία Ξανθοῦ.

Πόσα παιδιὰ παίζομε μαζί; Ἐγὼ καὶ ὁ ἀδερφός μου. Τὰ ξαδέρφια μας, ἡ Θώμη, ἡ Ροδόπη, ὁ Ὄθωνας καὶ ὁ Βασιλάκης. Ἡ Κική τοῦ Χωραφά καὶ ἡ Τασούλα τοῦ Ψαρά. Ὁ Ἰάσωνας καὶ ἡ Πόπη τοῦ Βάρδα καὶ ἡ Ἐλένη, ἡ Φοφώ καὶ ὁ Τάκης τοῦ Ρήγα. Οἱ φίλοι μας Γεώργιος καὶ Ἡλίας τοῦ Δήμα καὶ ἡ Ἄννα, ὁ Νίκος καὶ ὁ Μίμης τοῦ Λάρα, καὶ τὰ πιὸ ζιζάνια, ἡ Ζωή τοῦ Μαρίνου μετὰ τὴν ξαδέρφη της, τὴ Σοφία Ξανθοῦ. Πόσα παιδιὰ εἶναι ὅλα;

38 ἀβγό.

βγ. βδ. βλ. βρ.

Ἡ κότα μας σήμερα γέννησε ἓνα ἀβγό. Ἡ κότα μας γεννᾷ τέσσερες φορές τὴν ἐβδομάδα ἀπὸ ἓνα ἀβγό κάθε φορά. Ἡ κότα μας, ἅμα γεννήσῃ τὸ ἀβγό, κακαρίζει «κακακά ! κακακά !», σὰ νὰ λέῃ: «Τί χαρά, τί χαρά, σὲ λίγο θάχω πολλὰ ἀβγά. Ἀπὸ τὰ ἀβγά θὰ βγοῦν πουλιά !» Ἡ κότα μας, ὅταν γεννᾷ, δὲ θέλει νὰ τὴ βλέπῃ κανένας. Θαρρεῖ πὺς θὰ τῆς πάρουν τὰ ἀβγά της καὶ φοβᾶται.

Τὰ ἀβγά, πὺς θὰ φᾶμε, τὰ βράζομε ἢ τὰ τηγανίζομε. Ἐγὼ ξέρω καὶ βράζω ἀβγά μελάτα.

40. φραπιά.

φτ. φρ. φλ. φν

Με τὸ φτυάρι καὶ τὸ ξινάρι ὁ παππούς ἔκα-
ἔνα λάκκο. Μέσα φύτεψε μιὰ φραπιά.

Ἦμα τὴ φύτεψε μοῦ εἶπε: «Φτάνεις νὰ βγάλῃς
φλοῦδες ἀπὸ τὴ μουριά;»

«Τί θὰ τις κάμῃς, παππού, τις φλοῦδες;»
ρώτησα.

«Θὰ δέσω μὲ τις φλοῦδες τὴ φραπιά μαζί
μὲ ἕνα παλούκι, γιὰ νὰ μὴν τὴν κουνᾷ ὁ ἀέρας»
εἶπε ὁ παππούς.

Ἔβγαλα τις φλοῦδες καὶ ὁ παππούς ἔδεσε
τὴ φραπιά.

Ἐξαφνα ἄρχισε νὰ βρέχῃ. «Πᾶμε τώρα»
εἶπε ὁ παππούς, «ὁ καλὸς Θεὸς ποτίζει τὴ
φραπιά μας».

41. αύλή.

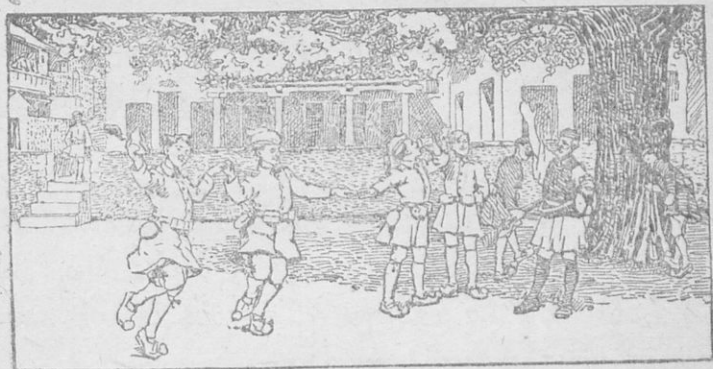
αυ = αβ υ = β.

αυ = αφ υ = φ.

Ἐμεῖς ἔχομε μεγάλη αύλή. Ἐκεῖ μένουν τὴν ἡμέρα κότες, χῆνες, πάπιες καὶ ἄλλα ζῶα.

Πίσω ἀπὸ τὴν αύλή εἶναι ὁ κῆπος μας. Ἐκεῖ πηγαίνει ὁ παππούς κάθε αύγή. Ὁ παππούς φτιάνει αύλάκια καὶ ποτίζει τὰ ραδίκια, τὰ σέλινα καὶ τὰ ἄλλα λάχανα. Ἐγὼ κάθομαι σιμὰ σὲ μιὰ φραπιά καὶ διαβάζω λίγο. Ἐρχεται μαζί μου καὶ ὁ μαῦρος γάτος μας. Αὐτὸς δὲν παύει νὰ κοιτάζῃ μὲ πονηριά, νὰ πιάσῃ κανένα πουλί. Τὰ πουλάκια τὸν νιώθουν νὰ ζυγώνῃ, καί, φράπ, ἀνοίγουν τὰ φτερά τους καὶ πετοῦν.

Ὁ παππούς ἔπειτα κόβει φροῦτα καὶ λουλούδια. « Αὐτὰ εἶναι γιὰ σήμερα » μοῦ λέει· « αύριο θὰ κόψωμε ἄλλα ». Ἐγὼ τὰ παίρνω, περνῶ τὴν αύλή καὶ τὰ φέρνω τῆς μητέρας.

42 λεύκα.

ΕΥ = ΕΦ.

ΕΥ = ΕΒ.

Ἔχομε μιὰ ψηλὴ λεύκα. Τὸ ἀεράκι σαλεύει πολὺ εὐκόλα τὰ φύλλα τῆς λεύκας. Λεύκα καὶ ἀεράκι φλυαροῦν ἀδιάκοπα « ψ, ψ, ψ! »

Πολὺ τοῦ ἀρέσει τοῦ παπποῦ νὰ κάθεται τὸ μεσημέρι κάτω ἀπὸ τὴ λεύκα.

Μιὰ μέρα ἦρθαν ἐκεῖ εὐζωνοὶ. Ὁ παπποὺς τοὺς φιλεύει. Ἄμα ἔφαγαν καὶ ἤπιαν καλὰ οἱ εὐζωνοὶ, ὁ παπποὺς λέει :

« Χορεύετε, παλικάρια μου ; »

« Πολὺ μᾶς ἀρέσει νὰ χορεύωμε, γεροπαππού. »
εἶπαν οἱ εὐζωνοὶ καὶ χόρεψαν μὲ χάρη.

43. σκυλάκι.

σκ. στ. σφ. σπ.

Ἔχομε ἓνα σκυλάκι γιὰ νὰ φυλάγῃ τὴν αὐλή μας. Τὸ σκυλάκι μας στέκεται ὀρθὸ στὰ δυό του πόδια. Τὸ σκυλάκι μας γαβγίζει τοὺς ξένους πού περνοῦν « γάβ! γάβ! γάφ! »

Τί κάνω ὅταν τύχῃ τὸ σκυλάκι μας νὰ μὴν εἶναι μαζί μου; Τοῦ σφυρίζω καὶ αὐτὸ ἔρχεται ἀμέσως καὶ μὲ βρίσκει ὅπου καὶ ἂν εἶμαι.

Τὸ σκυλάκι μας κοιτάζει μὲ ἀπορία τίς κόττες μας, πού σκαλίζουν μὲ τὰ νύχια τους τὸ χῶμα. « Τί νὰ κάνουν ἐκεῖ οἱ κουτές; » θέλει νὰ μάθῃ. Σὲ λίγο οἱ κόττες βγάζουν κανένα σπόρο ἢ σκουλήκι. « Ἄου! ἄου! » κάνει τότε τὸ σκυλάκι. Θέλει νὰ πῆ: « ποπό! κουτὸ πού εἶμαι ἐγώ! »

Ὅταν πηγαίνω σκολειό, τὸ σκυλάκι θέλει νὰ ἔρθῃ μαζί μου. Τότε τοῦ κάνω: « πίσω στὴν αὐλή! Ποιὸς θὰ φυλάξῃ τίς κόττες μας; ».

Τὸ σκυλάκι βάζει τὴν οὐρὰ στὰ σκέλια του καὶ γυρίζει πίσω στὴν αὐλή λυπημένο.

Χαρὰ πού ἔχει τὸ σκυλάκι, ἅμα γυρίζω στὸ σπίτι!

44. πρόβατα.

πρ. θρ. γρ. τρ. δρ. βρ. κρ. χρ.

Ὁ πατέρας μου ἔχει μιὰ στάνη πρόβατα. Ὅταν ἐγὼ κάθωμαι στὸ θρανίο, καὶ γράφω καὶ διαβάζω, τί κάνουν τὰ πρόβατα; Τὰ πρόβατα βόσκουν στοῦ βουνοῦ τὰ πράσινα λιβάδια· τρῶνε πράσινα τρυφερά χορτάρια.

Τὰ πρόβατα φυλάγει ἀπὸ τοὺς λύκους καὶ τὰ ἀγρίμια ὁ βοσκὸς μας μὲ τὸ σκύλο τὸ μεγάλο.

Τὸ μεσημέρι ὁ βοσκὸς πάει τὰ πρόβατα στὶς δροσερὲς βρυσσοῦλες, νὰ τὰ ποτίση. Ὑστερα ὁ βοσκὸς πάει τὰ πρόβατα στὸν παχὺν ἴσκιον

τῶν πεύκων νὰ σταλίσουν, ὥσπου νὰ περάση ἡ μεγάλη ζέστη.

Τὰ πρόβατα μᾶς εἶναι πολὺ χρήσιμα· ἀπ' αὐτὰ παίρνομε τὸ κρέας, τὸ γάλα καὶ τὸ μαλλί.

Τώρα ἔχομε ἀπὸ τῆ στάνη μας δυὸ ἀρνάκια νὰ τὰ θρέψωμε στὸ σπίτι νὰ γίνουν θρεφτάρια.

Καλότυχοι οἱ ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν πρόβατα.

45. κληῖμα.

κλ. χλ. γλ. βλ. πλ.

Τὴν αὐλή μας τὴ σκεπάζει ἓνα ὠραῖο κληῖμα. Χλωρὰ καταπράσινα εἶναι τὰ φύλλα του· κίτρινα σὰ χρυσάφι καὶ γλυκὰ σὰ μέλι εἶναι τὰ σταφύλια του.

Κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιό τῆς κληματαριᾶς διαβάζω τὸ βιβλίό μου καὶ γράφω στὴν πλάκᾶ μου.

«Μητέρα» λέω, «δῶσε μου, σὲ παρακαλῶ, ἓνα γλυκὸ σταφυλάκι».

«Θὰ κόψω ἓνα νὰ σοῦ δώσω» λέει ἡ μητέρα.

« Ἐγὼ θὰ πλύνω καθαρὰ καθαρὰ τὸ σταφύλι,
μὰ καὶ σὺ νὰ πλύνῃς καθαρὰ τὰ χέρια σου ».

Σὲ λίγο τρώγω τὸ σταφύλι μου. Τὸ σκυλάκι
μὲ κοιτάζει κατάματα. Λέτε πὼς ἔχει παράπονο
μαζί μου; Κάθε ἄλλο! Τοῦ πετῶ ἀρκετὲς ρῶγες,
καὶ «τάπ! χάπ!» πηδᾶ, τὶς ἀρπάζει στὸν ἀέρα
καὶ τὶς χάφτει.

46. χτένι.

χτ. πν. κν. μν.

Στὸ σπίτι ὁ καθέννας μας ἔχει τὸ δικό του
χτένι.

Μόλις φέξη, ἀμέσως ξυπνῶ, πλένομαι, παίρνω
τὸ χτένι μου καὶ χτενίζω τὰ πυκνὰ μαλλιά μου.
Παίρνω ὕστερα τὴ στάμνα καὶ τρέχω στὴ βρύση
νὰ φέρω τοῦ παπποῦ μου κρῦο κρῦο καὶ δροσερὸ
νεράκι. Ὁ παππούς τότε πλένεται, χτενίζει μὲ
τὸ χτένι του τὰ μαλλιά του καὶ τὰ πυκνὰ γένια
του καὶ κάθεται στὸ τραπέζι νὰ τοῦ φέρω νὰ
πιῇ τὸν καφέ του.

47. άμυγδαλιά.

γδ.

Ποιός δέν ξέρει τήν άμυγδαλιά; Άπό τήν άρχή τοῦ χρόνου ή άμυγδαλιά άνθίζει.

Έμεϊς έχομε πολλές άμυγδαλιές.

Μόλις άνθίζουσι οί άμυγδαλιές ξυπνοῦσι οί μέλισσες άπό τό βαρύν ὕπνο τοῦ χειμῶνα. Τρίβουσι τά φτερά τους καί ὕστερα πετοῦσι στήν άμυγδαλιά.

«Ζούμ! ζούμ! ζούμ!, πολὺ σέ εὐχαριστοῦμε καλή άμυγδαλιά».

48. κλώσα.

τσ.

Ἡ κλώσα μας έχει ὀχτῶ χαριτωμένα πουλάκια, κίτρινα κίτρινα σάν καναρινάκια.

«Κλού! κλού! κλού!» φωνάζει ή κλώσα, καί τά πουλάκια «πί! πί! πί!» τρέχουσι άπό πίσω της.

Ἡ κλώσα σκαλίζει μέ τά νύχια της καί βγάζει σπόρους καί σκουλήκια. «Κλού! κλού! κλού!» κάνει. «έδῶ! νά σᾶς μοιράσω τό φαγί».

«Τσίου! τσίου!» λέει παραπονετικά ἕνα πουλάκι. «Κλού! κλού! κλού! τί τρέχει πάλι; Τί έχεις ἐσύ:»

«Έκεῖνος ἐκεῖ ὁ φαγάς μου πήρε τὸ μερδικό μου» λέει ὁ παραπονιάρης.

«Ἔτσι μου εἶσαι σύ;» κάνει ἡ κλώσα, καὶ τοῦ δίνει μιὰ δυνατὴ μὲ τὴ μύτη της. «Ὅχι! ὄχι!» τσιρίζει τὸ κλωσοπούλι ἀπὸ τὸν πόνο!

«Κάαα, κάαα!» ἔξαφνα φωνάζει βραχνὰ ἡ κλώσα. Τί τρέχει; Νὰ τὸ γεράκι, ἔρχεται νὰ τῆς ἀρπάξη κανένα κλωσοπούλι. Τὰ πουλάκια καταλαβαίνουν τί θέλει νὰ τοὺς πῆ ἡ μανούλα τους, καὶ τρέχουν νὰ κρυφτοῦν κάτω ἀπὸ τίς φτεροῦγες της.

«ὦ, τί καλὴ μανούλα ποὺ εἶναι!» λέω, ἄμμι τὴ βλέπω νὰ μαζεύη ἔτσι τὰ πουλάκια της.

49. σπαρτά.

σπ.

Ὁ πατέρας μου σπέρνει τὰ χωράφια μας τὸ φθινόπωρο. Ὁ καλὸς Θεὸς στέλνει τὴ βροχὴ καὶ τὸν ἥλιο του, γιὰ νὰ μεγαλώσουν τὰ σπαρτά.

Τὸν Ἰούλιο τὰ σπαρτά μας περιμένουν τοὺς θεριστές. Οἱ θεριστές μὲ τὰ δρεπάνια στὴ γραμμὴ θερίζουν τὰ σπαρτά, τὸ κριθάρι καὶ τὴ βρόμη, τὸ σιτάρι καὶ τὴ σίκαλη.

Τὰ στάχια τὰ δένουν σὲ χερόβολα καὶ μὲ τὰ χερόβολα κάνουν τὰ δεμάτια. Τὰ δεμάτια τὰ κουβαλοῦν στὰ πλατιά ἀλώνια. Ἐπειτα τὰ σπαρτά τὰ ἀλωνίζουν καὶ τὰ λιχνίζουν μὲ τὰ δικράνια. Ἐτσι ξεχωρίζουν τοὺς σπόρους ἀπὸ τὰ ἄχυρα. Τὰ ἄχυρα τὰ ἀποθηκεύουν γιὰ νὰ τρῶνε

τὰ ζῶα τὸ χειμῶνα. Τοὺς σπόρους τοὺς ἀλέθουν
στὸ μύλο νὰ γίνουν ἀλεύρι.

Ἐκ τῆς ἀλεύρι γίνεται τὸ ψωμί.

50. σβούρα.

σβ. σγ. σμ. σ = ζ.

Ὁ παππούς μου ἔφτιασε μιὰ ὀμορφή σβούρα.
Ὁ παππούς με ἔμαθε πῶς νὰ τυλίγω τὴν κλωστή
γύρω στὴ σβούρα, πῶς νὰ τὴν πετῶ καὶ πῶς
νὰ τὴ χτυπῶ με τὴ βίτσα νὰ γυρίζη ἀδιάκοπα.
Τὸ σκυλάκι μας, ἄμα βλέπει τὴ σβούρα νὰ γυρίζη,
τὴ γαβγίζει: «γάβ! γάφ!» Σμίγει τὰ δύο του
πόδια, χαμηλώνει τὸ σγουρόμαλλο κεφάλι του

και κοιτάζει τή σβούρα με περιέργεια. «'Ας δῶ» συλλογίζεται, «τί ἔπαθε και γυρίζει ἔτσι σάν τρελή;»
"Ἐξαφνα πηδᾶ, ἀρπάζει τή σβούρα με τὰ δόντια του, τήν τινάζει μερικὲς φορές και τήν ἀφήνει χάμω. «Γάβ γάφ! γάβ γάφ!» τή γαβγίζει πάλι, σὰ νὰ τῆς λήη: «γιατί δὲ γυρίζεις τώρα πιά, κυρά σβούρα;»

51. καμπάνα.

μ.π. ντ.

«Ντάν ντάν, ντάν ντάν, ντάν ντάν!» σημαίνει ἡ καμπάνα κάθε Κυριακή και κάθε μεγάλη γιορτή. «Ντάνταν! ντάνταν! ντανταντάν!» Ὁ κόσμος τώρα εἶναι ντυμένος τὰ γιορτινά του ρούχα.

«Ντάν! ντάν! ντάν!» Τώρα με τὶς λαμπάδες στὰ χέρια οἱ χριστιανοὶ ξεκινοῦν ἀπὸ ὄλα τὰ σπίτια για τήν ἐκκλησιά.

«Ντάν! ντάν! ντάν!» Μπαίνουν τώρα, προσκυνοῦν με εὐλάβεια ἐμπρὸς στὸ προσκυνητᾶρι και ἀνάβουν τὶς λαμπάδες τους.

«Ντάν! ντάν! ντάν!» Ποιὸς μπορεῖ νὰ μείνη

στό σπίτι; Και οί πιό τεμπέληδες τώρα μπαίνου
στήν ἐκκλησιά.

«Ντάν, ντάν, ντάν! νταντάν! νταντάν!». Ὁ
παπάς τώρα στά χρυσά ντυμένος ἀρχίζει τή
λειτουργία.

«Ντάν! ντάν! ντάν!» Ὁ Χριστούλης, ἡ Πανα-
γίτσα, οί ἅγιοι στό εἰκονοστάσι, φαίνονται νά λένε
μέ γλυκό χαμόγελο στούς χριστιανούς: «Πολύ,
πάρα πολύ μᾶς ἀρέσετε νά σᾶς βλέπωμε ἔτσι
ἔνωμένους σάν ἀδέρφια».

«Ντίν! ντίν! ντίν!» καί τὸ καμπανάκι πού
εἶναι στό ἐκκλησιάκι ἀπάνω στήν κορφὴ τοῦ βουνοῦ.

«Ντίν! ντίν! ντίν!» τὸ καμπανάκι. Οἱ βοσκοί
εὐχαριστημένοι γυρίζουν στίς στάνες τους. Ξαπλω-
μένοι στόν ἴσκιό τῶν πεύκων παίζουν χαρούμενα
τὴ φλογέρα τους.

«Ντίν! ντίν! ντίν!» τὸ καμπανάκι. Κάποιος
ξένος μπῆκε στό ἐκκλησιάκι νά ἀνάψῃ τὰ καντήλια.

«Ντίν! ντίν! ντίν!» Χαρὰ σκορπίζει γύρω στό
βουνό τὸ καμπανάκι. «Ντίν! ντίν! ντίν! ντίν!...
ντίν!...».

52. Φεγγάρι.

γγ. γκ.

Φεγγαράκι μου λαμπρό,
φέγγε μου νά περπατῶ,
νά πηγαίνω στὸ σκολεῖο
νά μαθαίνω γράμματα,
γράμματα σπουδάματα
τοῦ Θεοῦ τὰ πράματα.

Αὐτὸ τὸ τραγουδάκι λέμε ὄλα τὰ παιδιά, δταν
τὸ φεγγάρι εἶναι ὀλοστρόγγυλο.

Ἡ κυρούλα μας μέ τίς ἄλλες γυναῖκες τῆς γειτονιαῶς κάνει νυχτέρι· γνέθει τή ρόκα τῆς καί καμαρώνει τὰ ἐγγονάκια τῆς.

Πολλές φορές ἔχομε ἀκούσει τήν ἱστορία τοῦ τραγουδιοῦ ἀπό τό γλυκὸ στόμα τῆς κυρούλας μας, μὰ δέν τή χορταίνομε. Τρέχομε λοιπόν στήν κυρούλα μας. «Κυρούλα, πολὺ σέ παρακαλοῦμε, πές μας πάλι τήν ἱστορία».

Ἡ κυρούλα μᾶς παίρνει στήν ἀγκαλιά τῆς καί μᾶς φιλεῖ ἕνα ἕνα τρυφερά. Ὑστερα καθόμαστε γύρω τῆς· ἀκουμποῦμε τοὺς ἀγκῶνες μας στὰ

γόνατα και τὰ χέρια στο σαγόνι και τὴν κοιτάζουμε
κατάματα.

Ἡ κυρούλα στρίβει μιὰ δυὸ φορές τὸ ἀδράχτι
της και ἀρχίζει τὴν ἱστορία.

« Μιὰ φορά κι ἓναν καιρὸ τὸν τόπο μας τὸν
εἶχαν οἱ κακοὶ Τοῦρκοι.

Αὐτοὶ δὲν ἄφηναν τοὺς χριστιανούς νὰ ἔχουν
σκολειά. Τὰ παιδάκια πήγαιναν στὴν ἐκκλησιά
τὴ νύχτα, γιὰ νὰ τοὺς μάθη ὁ παπὰς γράμματα.
Ποιὸς τοὺς φώτιζε τὸ δρόμο; »

« Τὸ φεγγάρι! τὸ φεγγάρι! » φωνάζουμε και
ξαναρχίζουμε πάλι νὰ τραγουδοῦμε χορεύοντας
και πηδώντας :

Φεγγαράκι μου λαμπρό,
φέγγε μου νὰ περπατῶ

.

53. Ἄγκιστρι.

στρ. σπρ. σπλ. θμ.

— 1 —

Ποιὰ εἶμαι πὺ σᾶς μιλῶ τῶρα τόσον καιρῶ;
Εἶμαι ἡ Δαφνούλα τοῦ Φώτου Λιόντα. Ὁ ἀδερφός
μου λέγεται Γιώργος. Ὁ παππούς μου, ὁ Ἄντρέας
Λιόντας, μᾶς παίρνει κάθε Κυριακὴ καὶ κάθε γιορτῆ,
καὶ κατεβαίνομε στὴν ἀκρογιαλιὰ καὶ ψαρεύομε
μὲ ἀγκίστρια.

ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΗ, ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ Α'

Ἐποβραδὶς ἑτοιμάζει ὁ παππούς τ' ἀγκίστρι. Γιά τὸ κάθε ἀγκίστρι παίρνει ἓνα μακρὸ καλάμι. σὲ τὸ λεπτότερο μέρος δένει πρῶτα τὴν πετονιά μὲ τὸ στρογγυλὸ φελλό. στὴν ἄκρη τῆς πετονιάς δένει τὸ ἀρμίδι. Τὸ ἀρμίδι εἶναι μιὰ ἄσπρη τρίχα ἀπὸ ἄλογο. ἔχει στὴ μιὰ ἄκρη ἓνα στρογγυλὸ μολυβένιο βόλι καὶ στὴν ἄλλη τὸ γυριστὸ ἀγκίστρι μὲ τὸ δόλωμα. Τὸ δόλωμα εἶναι ἢ κανένα λεπτό, λιγνὸ σκουληκάκι, ἢ ψωμί ζυμωμένο μὲ ἄσπρο τυρί.

Προχτές, πρὶν νὰ ψαρέψωμε, περάσαμε ἀπὸ τὸ μπακαλικάκι πού εἶναι στὴν ἀκρογιαλιά.

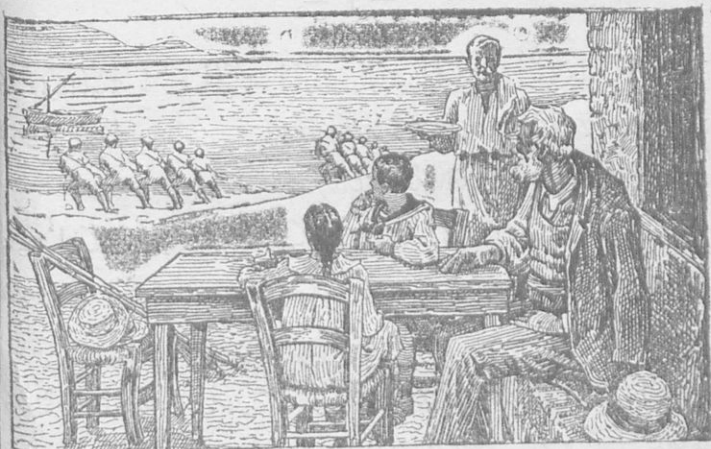
« Τί ἔχεις, μπάρμπα Μαθιέ, νὰ φᾶμε σήμερα; » ρώτησε ὁ παππούς.

Ὁ μπάρμπα Μαθιὸς ἀποκρίθηκε: « Ἐχω μπαρμπούνια τηγανητά. περιμένω νὰ μοῦ φέρουν καὶ ἓνα ἀρνάκι ».

« Νὰ μᾶς κρατήσης λίγα μπαρμπούνια, καὶ νὰ μᾶς ψήσης στὴ σκάρα τῆ σπλῆνα καὶ τὸ συκώτι τοῦ ἀρνιοῦ » παράγγειλε ὁ παππούς.

Καθίσαμε καὶ οἱ τρεῖς μας ἀπάνω σ' ἓνα βράχο,

καὶ ἀρχίσαμε τὸ ψάρεμα μὲ τ' ἀγκίστρια. Τὰ ψα-
ράκια, γλιστρώντας στὸ νερό, ζύγωναν τὰ δολώ-
ματα. Χάπ! τσάπ! μεμιᾶς τινάζαμε τὸ ἀγκίστρι
ψηλά, καὶ στὴ στιγμή τὸ ψαράκι στὰ χέρια μας!

Πιάσαμε ἀρκετὰ ψάρια καὶ γυρίσαμε στὸ
μπακαλικάκι νὰ φᾶμε. Καθὼς τρώγαμε, δίπλα
στὴν ἀμμουδιά σὲ δυὸ σειρὲς οἱ λιοκαμένοι ψαράδες
τῆς τράτας τραβοῦσαν μὲ ρυθμὸ τὰ δίχτυα... «χό!
χό! χόπ! χό! χό! χόπ!» Σὲ λίγο τὸ δίχτυ ἦταν
στὰ ρηχά. Χιλιάδες ἦταν μέσα τὰ ψάρια ποὺ
σπαρταροῦσαν.

54. Τζίτζικας.

τζ. ντρ. μπλ.

— 1 —

«Τζί! τζί! τζί! τζί τζί! τζί!» ὁ τζίτζικας τραγουδᾷ ἀδιάκοπα τὸ καλοκαίρι, κρυμμένος μέσα στὶς φυλλωσιές τῶν δέντρων.

«Τζί! τζί! τζί! τζιτζιτζί! τζί τζί! τζί! τζί! τζιτζιτζί...» ὅλα τὰ τζιτζίκια μαζί κάνουν μουσική.

«Τζά! τζά! τζάα! τζά! τζά! τζάα!» ἕνας γεροτζίτζικας κρατᾷ τὸ ἴσιο.

— 2 —

«Δὲν παύεις πιά, μὲ ξεκούφανες!...» λέει ὁ μύρμηγκας φορτωμένος ἕνα βαρὺ σπειρὶ σιτάρη.

«Τί; τί; σὲ μένα τὸ λές:» ρωτᾷ ὁ τζίτζικας γυρίζοντας στὸ μύρμηγκα τὰ μάτια του, τὰ μεγάλα σὰ δυὸ γυαλιστερές χάντρες.

«Ναί, σὲ σένα τὸ λέω! Θέλεις νὰ σ' τὸ ξαναπῶ;

Γέρασες και μυαλό δέν ἔβαλες » ξαναεῖπε ὁ μύρμηγκας.

« Καί γιατί παρακαλῶ; » ρώτησε ὁ τζίτζικας.

— 3 —

« Θεέ μου, ἀδιαντροπιά! » λέει ὁ μύρμηγκας.
« Δέ μοῦ λές; δέ μαζεύεις κάτι γιά τὸ χειμῶνα;
Ἔχεις σκοπὸ πάλι ναρθῆς νά μέ ξαναφορτωθῆς; »

« Ὅσο γι' αὐτό, μὴν ἔχεις φόβο » εἶπε ὁ τζίτζικας.
« Θυμᾶσαι; Ἦρθα τουρτουρίζοντας νά μέ φιλέψης, καί μέ πέταξες σά σκυλί ».

« Ἔτσι σοῦ ἀξίζε » εἶπε ὁ μύρμηγκας.

— 4 —

« Πολὺ καλά! » εἶπε ὁ τζίτζικας. « Μά βλέπεις, δέν πέθανα. Πῆγα στήν ἀδερφή σου τῆ μέλισσα, καί πέρασα, δόξα νάχη ὁ Θεός, ζωὴ μιὰ φορά! »

« Ζούμ! ζούμ! » ἔκαμε πετώντας ἀπὸ κεῖ βιαστικὰ ἡ μέλισσα φορτωμένη μέλι. « Δέν ἀξίζει δά τὸν κόπο νά μέ παινεύης ἔτσι, καλέ μου φίλε!... »

« Πάντα σκορποχέρα! πάντα σκορποχέρα »
είπε ὁ μύρμηγκας.

« Ὅχι σὰν ἐσᾶς τοὺς προκομμένους » εἶπε ὁ
γεροτζίτζικας.

« Θὰ φωνάξω ὄλους γύρω, νὰ τοὺς πῶ τὴν
ἱστορία σας. Τζά! τζά! τζάα! ἐλάτε δῶ... »

« Τί; τί; » ρώτησαν πετώντας γύρω του ὄλα
τὰ τζίτζικια.

« Ἀκοῦστε..., τοῦ λόγου του ὁ μύρμηγκας, ἡ
σφήκα, πὺ χύνει τὸ φαρμάκι τῆς ἐδῶ δίπλα μας,
ἡ ἀράχνη, πὺ ὑφαίνει παραπέρα, ὁ σκαντζόχοιρος,
πὺ προβάλλει ἀγριεμένος, καὶ ἡ μέλισσα πὺ
πέρασε, ἦταν μιὰ φορὰ κι ἕναν καιρὸ ἀνθρωποι
κι ἀδέρφια.

Ἡ μάνα τους δούλεψε καὶ τοὺς ἔκαμε ὄλους
νοικοκυραίους. Ὁ μύρμηγκας ἔγινε ζευγολάτης, ὁ
σκαντζόχοιρος περιβολάρης, ἡ ἀράχνη παντρεύτηκε
κι ἔγινε περίφημη ἀνυφάντρα, ἡ σφήκα πῆρε κάποιον
ζαχαροπλάστη καὶ τὸν ἐβοηθοῦσε νὰ φτιάξη τὰ
γλυκίσματα.

« Γι' αυτό ζηλεύεις! γι' αυτό ζηλεύεις!... Είμαστε και φαινόμενα... » είπαν φουρκισμένοι...

« Δέ ζηλεύω κανένα » είπε ο τζίτζικας. « Μά τότε πού ψυχομαχοῦσε ἡ μάνα σας κι ἔστειλε τὴν παρακώρη της νὰ πᾶτε νὰ τὴ δῆτε, δὲν πῆγε κανένας σας, μόνο ἡ εὐλογημένη μέλισσα ».

« Δέ θ' ἄφηνά ἐγὼ τὰ χωράφια μου ἀθέριστα » εἶπε ὁ μύρμηγκας.

« Οὔτε γὼ τὸν κῆπο μου ξέφραγο » εἶπε ὁ σκαντζόχοιρος, τρίζοντας τὰ δόντια του.

« Οὔτε ἐγὼ τὰ πανιά μου » εἶπε ἡ ἀράχνη.

« Κι ἐγὼ δέ θ' ἄφηνά τὰ γλυκά μου εἶπε φαρμακωμένη ἡ σφήκα.

« Τὸ ξέρω δά » εἶπε ὁ τζίτζικας. « Γι' αὐτὸ καὶ σᾶς καταράστηκε. Ἐσύ, μύρμηγκα, νὰ σπέρνης καὶ νὰ θερίζης, καὶ προκοπὴ νὰ μὴν κάνεις. Ἐσύ, σκαντζόχοιρε, νὰ φέρνης πάντα φορτωμένος τ' ἀγκάθια, πού θὰ ἔφραζες τὸν κῆπο σου. Ἐσύ, ἀνυφάντρα μου, νὰ ὑφαίνης, νὰ ὑφαίνης καὶ πανὶ νὰ μὴν ξεστένης. Καὶ σύ,

σφῆκα, μέλι νὰ τρῶς καὶ φαρμάκι νὰ σοῦ γίνεται !
Μόνο ἡ ἀδελφούλα σας ἔτρεξε νὰ δῆ τὴ μάνα σας
μὲ τὰ προζύμια στὰ χέρια, καὶ βλέπετε πῶς εἶναι
φορτωμένο πάντα τὸ σπίτι της ».

« Τζί ! τζί ! τζί ! ντροπή ! ντροπή ! τζί ! τζί ! τζί !
ντροπή ! ντροπή ! » φώναξαν ὄλα τὰ τζίτζικια.

« Μωρὲ μπλέξιμο μὲ τὸν τζίτζικια ! » ἔκαμε κατα-
θυμωμένος ὁ σκαντζόχοιρος, « Σφῆκα, ἄρπαξέ τον
καὶ φέρε τον ἐδῶ, νὰ τὸν τραγανίσω νὰ ξεθυμάνω !
Ἡ σφῆκα χίμηξε.

« Μούσκισες τὸ καλύτερο φτερό μου » εἶπε
ὁ τζίτζικιας. Καὶ περνώντας ἀπὸ τὸ πανί
τῆς ἀράχνης, πὺ ἐπλεκε τὰ δίχτυα γύρω του
νὰ τὸν δέση, « νὰ καὶ σὺ καὶ τὰ πανιά σου,
καταραμένη » εἶπε· « τί νόμισες πῶς εἶμαι, κουνούπη
ἡμίγα; »

« Πᾶμε, γιατί ἀλλιῶς ποτὲ δὲ θὰ ξεμπλέξωμε »
εἶπε ὁ μύρμηγκας.

« Στὸ καλό ! » εἶπε ὁ τζίτζικιας, « καὶ μάθετε
ἄλλοτε νὰ μὴν τὰ βάζετε μὲ τὸν τζίτζικια ».

ΤΕΛΟΣ

$\frac{m}{w}$

0020561075
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΒΟΥΛΗΣ

Ψηφιοποιήθηκε από το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής

